

dokázala, což bylo její povinností, chtěla-li dosíci plnění druhé strany. Přisvědčiti tedy dlužno rekursnímu soudu, že nejde o případ Šu 8 ex. ř., nýbrž o případ Šu 7 ex. ř. a že pro nedostatek zákonných předpokladů tohoto předpisu nelze toho času exekuci povolit. Odvolává-li se dovolací rekurs na předcházející rozhodnutí téhož rekursního soudu, týkající se povolení exekuce druhé straně k vynucení vydání automobilu, zapomíná, že povinnost vydati automobil nebyla závislou na předcházejícím zaplacení 7.000 Kč, takže v opačném případě měla se věc jinak.

Čís. 4743.

Rekurs do výroku rozsudku o útratách nemá odkladného účinku.

(Rozh. ze dne 26. února 1925, R I 138/25.)

Soud první stolice povolil exekuci pro útraty, ač dlužník napadl rekurem rozsudkový výrok o útratách. Rekursní soud zamítl exekuční návrh.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Podle Šu 55 c. ř. s. lze rozhodnutí o útratách, obsažené v rozsudku procesního soudu první stolice (§ 528 c. ř. s.) bez současného napadení rozhodnutí ve věci hlavní napadnouti toliko rekurem. Podle Šu 514 c. ř. s. je proti usnesení dopuštěn opravný prostředek rekursu. Dlužno proto z ustanovení Šu 55 c. ř. s. souditi, že civilní soudní řád i rozhodnutí o útratách, obsažená v rozsudku, pokládá za usnesení, a nelze proto pochybovati o tom, že ustanovení Šu 524 odstavec první c. ř. s., podle něhož rekurs, až na některé výjimky, o které tu nejde, nemá odkladacího účinku ohledně provedení napadeného usnesení a jeho vykonatelnosti, platí i pro rekursy podle Šu 55 c. ř. s. do rozhodnutí o útratách v rozsudku (viz kniha judikátů bývalého nejvyššího soudu ve Vídni čís. 207 úř. sb. čís. 1536). Jelikož nebylo ani tvrzeno ani ze spisů nelyne, že podle Šu 524 odstavec druhý c. ř. s. bylo zařízeno prozatímné stavení výkonu, byla navržená exekuce prvním soudem povolena právem.

Čís. 4744.

W-konto.

Tím, že tuzemská banka, prodávši cenné papíry na vídeňské burse a nesdělivši komitentovi jména kupitelova, mu oznámila, že výtěžek prodeje připsala mu k dobru na účtu vídeňských korun, kdežto pro tuzemské obchody bude veden účet v Kč, dala na jevo, že se nepokládá za samokupitelku.

Použití práva dle odstavce třetího čl. 376 obch. zák. není sice vázáno určitou lhůtou, jest však na komitentu, jenž obdržel od komisionáře vyúčtování o provedeném příkazu, z něhož jest patrné, že, ač nepojme-

noval jiného smluvníka, přece nechce býti pokládán za přímého smluvníka, by dal b e z o d k l a d u na jevo vůli, že se chce držeti komisionáře jako přímého smluvníka. V tom, že se komitent ohradil proti vyúčtování výtěžku na zvláštním účtu vídeňských korun, nelze ještě spatřovati použití práva třetího odstavce čl. 376 obch. zák.

(Rozh. ze dne 26. února 1925, Rv I 1933/24.)

Žalobce byl v obchodním spojení se žalovanou bankou a domáhal se na ní zaplacení salda, dle tvrzení žaloby proň aktivního. Žalovaná namítla, že žalobce má u ní jednak účet v korunách československých, z něhož vyplývá saldo ve prospěch žalované banky, jednak účet ve starých rak. uh. korunách, pro žalobce aktivní. Tento účet pozůstal z výtěžku za cenné papíry, prodané bankou počátkem února 1919 pro žalobce na vídeňské burse. Procesní soud první stolice žalobu pro tentokrát zamítl, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání shledává nesprávným právní názor odvolacího soudu, že žalobce musil seznati ze správ banky ze dne 28. ledna 1919 a ze dne 1. února 1919 o prodeji obou skupin akcií, že žalovaná banka nevstoupila do těchto obchodů jako samokontrahentka, poněvadž v těchto zprávách bylo uvedeno, že banka připsala protihodnotu 21.697 K a 17.702 K žalobci na zvláštním účtě, pak že žalobce tím, že proti těmto odpočtům nečinil námitek, dal na jevo, že banku nepokládá za samokontrahentku. Dovolatel k tomu uvádí, že se při těchto bursovních transakcích jednalo o obchod reportní, totiž o bianco prodeje cenných papírů, ve kterémž případě jest z důvodů bankovně technických, zejména s ohledem na různost úrokování pravidlem, že pro transakce tohoto druhu vede se zvláštní účet. Neměl prý tudíž žalobce důvodu, by se pozastavoval nad vyúčtováním výtěžků z prodeje na zvláštním účtě. I kdyby se připustilo, že si žalobce po obdržení těchto zpráv nebyl jasně vědom významu onoho zvláštního účtu, nemohl již o něm býti v pochybnosti, když mu bylo dopisem ze dne 15. února 1919 oznámeno, že se pro jeho transakce na vídeňské burse zřizuje zvláštní účet ve vídeňských korunách a že se naň převedou dosavadní položky, kdežto pro transakce v tuzemsku že bude veden účet v korunách československých a když i ve výpise z účtu ze dne 1. července 1919 oba tyto druhy účtů přesně jsou rozlišovány, výpisy zvláštního účtu ze dne 1. července 1920 a ze dne 1. ledna 1921 pak znějí na koruny rakouské a když o skutečné povaze zvláštního účtu dostalo se mu mimo to vysvětlení od tehdejšího místoředitele žalované banky, že jde o účet vedený za odprodané papíry na vídeňské burse, za něž nemohla býti valuta převedena do tuzemska a není jisto, kdy se tak stane. Z těchto zpráv a sdělení musil tedy žalobce jako bankovní úředník rozpoznati, že se žalovaná banka nepokládá za samokontrahentku ve

smyslu čl. 376 odstavec první obch. zák., třeba že mu neoznámila kupitele papírů. Chtěl-li žalobce použití práva čl. 376 třetí odstavec obch. zák., bylo jeho povinností, by se o tom ihned způsobem každou pochybnost vylučujícím prohlásil. Toho žalobce neučinil. Nehledíc ani k tomu, že by ani v ohrazení jeho proti vyúčtování prodaných cenných papírů na zvláštním účtě rakouských pokud se týče vídeňských korun nebylo lze ještě spatřovati použití práva odstavce třetího čl. 376 obch. zák., ježto mohl žalobce při tom vycházeti i z jiných právních hledisek, neohradil se žalobce vůbec proti výpisům zvláštních účtů svrchu uvedeným, a to ani když o jich významu svědkem S-em byl poučen a dovolával se tohoto práva teprve za sporu. Lze sice zásadně připustiti, že použití práva čl. 376 třetí odstavec obch. zák. není vázáno určitou lhůtou, jest však právním pravidlem, uznaným literaturou i judikaturou, že, zaslal-li komisionář komitentovi vyúčtování o provedeném příkazu, z něhož jest patrné, že, ač nepojmenoval jiného smluvníka přece nechce býti pokládán za přímého smluvníka — jak tomu bylo i zde — musí komitent bez odkladu dáti na jevo vůli, že se chce držeti komisionáře jako přímého smluvníka, jinak se pokládá za to, že se tohoto práva vzdal a spokojil se s nároky, které mu přísluší proti komisionáři dle čl. 361 obch. zák. Opačný názor nelze uvést v soulad se zásadou obchodnické poctivosti a slušnosti a byla by také ohrožena jistota v obchodním styku, kdyby komitent, jenž původně na to nepomýšlel, aby použil práv plynoucích pro něho z čl. 376 odstavec třetí obch. zák., dodatečně, třeba po letech, když by se mu to právě hodilo, chtěl na újmu komisionáře těžiti z okolností, které dříve nepřikládal významu, totiž, že mu komisionář svého času nepojmenoval kupitele. Právem tedy soudy nižších stolic uznaly, že za daných okolností nelze mlčení žalobcovy vykládati jinak, než že se zřekl práva čl. 376 odstavec třetí obch. zák., spokojiv se jen s nároky z prostého poměru komisionářského dle čl. 361 obch. zák. (§§ 863, 914 obč. zák. a čl. 279 obch. zák.).

Čís. 4745.

Proti žalobě o spravení záznamu nelze namítati nedostatek formálnosti třetího odstavce §u 56 knih. zák.

(Rozh. ze dne 26. února 1925, Rv I 1974/24.)

Kateřině P-ové byla dle §u 53 knihovního zákona usnesením okresního soudu ze dne 31. října 1922 povolena poznámka pořadí pro zadlužení do výše 60.000 Kč. Dne 20. ledna 1923 byl na jmění Kateřiny P-ové vyhlášen úpadek. Usnesením soudu ze dne 24. března 1923 bylo v pořadí poznámky zaznamenáno právo zástavní za pohledávku žalobkyně 20.000 Kč na základě dlužního úpisu ze dne 30. října 1922, kterýž neměl den svého vyhotovení ani soudně ani notářsky ověřen. Toto usnesení vešlo v moc práva. Žalobě proti úpadkové podstatě Kateřiny P-ové o spravení záznamu zástavního práva pro pohledávku 20.000 Kč v pořadí poznámky zadlužení do 60.000 Kč procesní soud první